

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu za Urbanistički projekat Pržno II

PROGRAMSKI ZADATAK

Ovim projektnim zadatkom određuju uslovi i način procjene uticaja na životnu sredinu za **Urbanistički projekat Pržno II** u Opštini Tivat kao i obim i sadržaj Izvještaja o strateškoj procjeni. Strateška procjena uticaja na životnu sredinu temelji se na Zakonu o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl.list RCG, br 80/05, u ovom projektnom zadatku upotrebljava se izraz **Zakon**) kojom je predviđen sadržaj procjene kao i način obavještavanja javnosti te način učešća javnosti pri odlučivanju kao i prava i obveze učesnika u postupku.

1. Opšte informacije o Planu

Urbanistički projekat Pržno II se radi za prostor zapadnog dijela uvale Pržno (zapadno od sadašnjeg hotelskog kompleksa "Plavi horizonti").

Površina zahvata UP 6,58 ha, a granice su definisane Odlukom o izradi UPea i prikazane na grafičkom prilogu.

Planski osnov za izradu ovoga UPa je Prostorno urbanistički plan Tivta do 2020. godine (PUP Tivat) kojim je definisan obuhvat odnosno granica UPa, namjene površina i ostali urbanistički i drugi parametri propisani Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata (Sl.list CG broj 51/08).

2. Razlog za vršenje strateške procjene uticaja prema kriterijima iz člana 9. Zakona

Urbanistički projekat Pržno II obuhvata prostor zapadnog dijela uvale Pržno koji se nastavlja na prostor današnjeg hotelskog kompleksa "Plavi horizonti". Prostor ima izuzetne prirodne kvalitete: prorodna stjenovita obala koja strmo izranja iz uvale Pržno nastavlja se terenom blagog nagiba koji je pokriven prirodnom šumom čiju primorskog bora. Između borova je nisko rastinje, autohtonih biljnih vrsta. Sve ukupno, stjenovita obala sa floristički i estetski vrijednom borovom šumom čine mediteranski pejzaž visoke vrednosti. Sama plaža Pržno koja je u zoni morskog dobra je zaštićena kao spomenik prirode. PUPom je predloženo da se i stjenovite obale u zalivu Trašte zaštite kao spomenik prirode.

Planirana namjena prostora je *turizam i zelenilo u funkciji turizma*.

Planirani oblik intervencije je *gradnja na novim prostorima*, preciznija definicija *neizgrađeni prostor*.

Na prostoru UPa se grade turistički kapaciteti. Novi objekt, kako tokom gradnje tako i trajno, vrše promjene u pejzažu koji je već ocijenjen kao pejzaž izuzetnih odlika. Kako bi se svi negativni uticaji tokom gradnje i njihove posljedice kasnije u eksploataciji svele na najmanju mjeru, zaključeno je da je potrebno izraditi stratešku procjenu uticaja za područje UPa.

Strateškom procjenom uticaja će se analizirati i ocijeniti

- uticaji planskih rješenja odnosno pojedinih planiranih objekata na životnu sredinu u obuhvatu samoga plana tako i na okolne kontaktne zone

- moguće međusobne uticaje i konflikte različitih namjena površina i objekata koje su planirani u obuhvatu UPa
- analiza uticaja mora obuhvatiti vrstu tih uticaja za vrijeme izgradnje pojedinih objekata kao i trajne uticaje nakon završetka objekta u periodu njihove eksploatacije
- za sve negativne uticaje treba razmotriti alternativna rješenja kako bi obrađivač UPa mogao usvojiti ono rješenje koje neće imati negativan uticaj na životnu sredinu ili će imati namjanji mogući negativan uticaj
- posebnu pažnju obratiti na ocjenu **vizuelnog uticaja na pejzaž**

Pored svih obaveza koje treba uraditi na osnovu Zakona, posebno člana 15, Izvještaj o strateškoj procjeni (u daljnjem tekstu: **Izvještaj**) za UP Ruljina treba imati sljedeći sadržaj opisan u nastavku.

I. Definicije upotrebljenih pojmova

- *strateška procjena uticaja na životnu sredinu* je postupak ocjenjivanja prihvatljivosti plana s obzirom na okolinu i određivanje potrebnih mjera zaštite životne sredine (okoline) koje se provode u okviru pripreme plana, odnosno prije usvajanja plana;

- *nositelj zahvata* je pravno ili fizičko lice koje namjerava ostvariti plan u okolini;

- *lokacija plana* je prostor na kojem se namjerava ostvariti zahvat u okolinu;

- *fizikalni model* je model uticaja na okolinu dobiven modeliranjem zahvata u laboratoriju, eksperimentalno *in situ* ili primjenom fizikalnog načela očuvanja količine tvari, energije ili kretanja;

- *naučno utemeljeni model* je model uticaja na okolinu dobiven primjenom rezultata naučnih istraživanja;

- *statistički model* je model uticaja na okolinu dobiven statističkom analizom podataka s ekstrapolacijom trendova ili stohastičkim modeliranjem;

- *model analogije* je model uticaja na okolinu koji se temelji na izvršenoj analizi uticaja postojećih zahvata na okolinu na koje se može primjeniti načelo analogije s planom odnosno pojedinačnim zahvatima unutar plana;

- *model temeljen na ekspertnoj ocjeni* je model uticaja na okolinu koji se temelji na ekspertnoj ocjeni uticaja plana skupine stručnjaka primjenom odgovarajuće metode odlučivanja;

- *javni uvid* je učešće javnosti u postupku procjene uticaja na okolinu koje se provodi javnim izlaganjem studije o uticaju na okolinu te prikupljanjem primjedbi javnosti na studiju;

- *javna rasprava* je način provedbe javnog uvida koji se provodi stručnim tumačenjem studije.

II. Sadržaj (obim i sadržaj) izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu okolinu

Izvještaj o strateškoj procjeni uticaju na okolinu je stručna podloga za procjenu uticaja na okolinu svih zahvata planiranih UPom Pržno II.

Izveštaj mora prosuditi uticaj planiranih zahvata na okolinu na temelju fakata koji, ovisno o vrsti zahvata unutar plana, uslovljavaju rasprostiranje, jačinu i trajanje uticaja kao što su meteorološki, klimatološki, hidrološki, hidrogeološki, geološki, geotehnički, seizmološki, pedološki, bioekološki, zdravstveni, društveni, ruralni, urbani, saobraćajni i drugi.

Izveštajem o procjeni uticaja na okolinu ocjenjuje se prihvatljivost plana sa stajilišta uticaja na životnu sredinu.

Sadržaj (obim i sadržaj) Izveštaja mora imati poglavlja kako je definisano članom 15. Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, a pored toga mora sadržavati sljedeće:

A. Opis plana i lokacije

1. namjena planiranih građevinskih zahvata unutar obuhvata plana
2. podatci iz dokumenata prostornog uređenja,
3. opis okoline (životne sredine) lokacije i područja uticaja plana,
4. opis plana,
5. procjena troškova realizacije plana,
6. opis odnosa predlagaoca plana s javnošću prije izrade studije.

B. Ocjena prihvatljivosti plana

1. Prepoznavanje i pregled uticaja plana i njegovih varijantnih rješenja na okolinu tokom pripreme, realizacije i korištenja planom predviđenih zahvata. Obzirom da se UP realizuje na prostoru sa velikim pejzažnim vrijednostima, svi građevinski zahvati će značiti **trajnu** vizuelnu i ekološku promjenu životne sredine. Strateškom procjenom uticaja je potrebno obezbijediti takva planska rješenja koja će obezbijediti minimalnu degradaciju prirodnog ambijenta, a njegova promjena kvaliteta mora biti u pozitivnom smislu
2. Prijedlog najprikladnije varijante plana kako za vrijeme gradnje tako i u eksploataciji, a posebno razmotriti način zbrinjavanja građevinskog šuta i viška zemlje koja će nastati iskopima radi izgradnje novih objekata.

C. Mjere zaštite okoline i plan provedbe mjera korištenja, uključujući

1. prijedlog mjera za sprečavanje i ublažavanje posljedica mogućih ekoloških nesreća,
2. program praćenja stanja okoline,
3. politika zaštite okoline nositelja plana s pregledom ciljeva i načela djelovanja u zaštiti okoline,
4. organizacijska struktura nositelja plana s pregledom ukupne prakse, odgovornosti, postupaka i potencijala nositelja plana za provođenje mjera zaštite okoline,
5. prikaz planiranog načina saradnje nositelja zahvata s javnošću tokom i nakon realizacije plana,
6. procjena troškova mjera zaštite okoline i mjera praćenja stanja okoline te njihov udio u troškovima realizacije i rada plana.

D. Zaključak studije

1. obrazloženje najprikladnije varijante plana,
2. prikaz uticaja odabrane varijante zahvata na okolinu,

3. mjere zaštite okoline tokom izvođenja i korištenja, uključujući mjere za sprečavanje i ublažavanje posljedica mogućih ekoloških nesreća,
4. program praćenja stanja (monitoring) okoline tokom izvođenja i korištenja.

E. Sažetak studije za javni uvid priređen za širu javnost ("netehnički izvještaj")

F. Izvori podataka

- dokumenti prostornog uređenja i zaštite okoline, drugi planski dokumenti, propisi, statistički pregledi, stručni i naučni radovi i dr.

Poglavlje u kojem se ocjenjuje i prihvatljivost varijante plana sadrži elemente kako slijedi:

1. pregled mogućih rješenja infrastrukture, zoniranja unutar plana i slično;
2. usporedba uticaja na okolinu za sve razmatrane varijante tokom gradnje i korištenja planom predviđenih zahvata odnosno plana kao cjeline;
3. obrazloženje razloga za izbor najprikladnije varijante plana.

III. Metoda procjene uticaja

Uticaji na okolinu prikazuju se nekim od sljedećih modela :

- fizikalnim modelom;
- naučno utemeljenim modelom;
- statističkim modelom;
- modelom analogije;
- modelom temeljenim na ekspertnoj ocjeni.

Uticaji na okolinu mogu se prikazati i kombinacijom navedenih modela. Izrada Studije radi se uporedno sa pripremom plana, te se većina rješenja u vezi mjera za smanjenje uticaja posreduje izvođaču plana tokom rada na njemu. Time se mjere za ublažavanje uticaja na okolinu prenose sukcesivno kako napreduje rad na planu.

IV. Učešće javnosti

Za sprovođenje javnog uvida i javne rasprave odnosno za obezbjeđenje učešća zainteresovane i organa, zadužen je Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine opštine Tivat. Obradivač Izvještaja mora pripremiti materijal za prezentaciju izvještaja lokalnoj zajednici i obezbjeđiti stručna lica za prezentaciju na javnoj raspravi.

Imajući u vidu da se UP Pržno I i UP Pržno II prostorno nadovezuju, sadržajno i funkcionalno nadopunjuju, predstavljaju arhitektonsko urbanističku cjelinu i ostvaruju u jedinstvenom ambijentu, SPU za obadva UPa treba raditi integralno uzimajući u obzir sve parametre procjene kumulativno.

Pripremila,
Savjetnica za zaštitu životne sredine
Arh Marija Nikolić

Sekretar Sekretarijata,
Tatjana Jelić, dipl.pravnik

Tivat, februar 2011